

Datum

2024-05-08

Diarienummer

MN-2024-4611

Yttrande

Till

Folkhälsomyndigheten

**Remiss från folkhälsomyndigheten om Vägledning
för bedömning av olägenheter för människors hälsa
till följd av långvarig exponering för lågfrekventa
magnetfält
02284-2023**

Miljönämnden har beslutat att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Miljönämnden anser att vägledningen ger en välbehövlig och lättillgänglig bild av de ställningstaganden som olika myndigheter i Sverige har gjort gällande bedömning av hälsorisker orsakade av långvarig exponering av lågfrekventa magnetfält från starkströmsledningarna och tillhörande elnätanläggningar. Det saknas dock en tydligare slutsats från författarna och Folkhälsomyndigheten, vilket gör det svårt för en läsare att avgöra vari osäkerheterna i det epidemiologiska underlaget ligger och hur man kan tänka vid en riskbedömning. När denna tolkning lämnas till beslutsfattare i exempelvis kommuner och privat sektor kan skillnaden i tillämpning bli stor.

Yttrande

Miljönämnden är positiv till den nya föreslagna tillsynsvägledningen för bedömning av olägenheter för människors hälsa till följd av långvarig exponering för lågfrekventa magnetfält. Vägledningen ger en välbehövlig och lättillgänglig bild av de ställningstaganden som olika myndigheter i Sverige har gjort.

Miljönämnden saknar dock en tydligare slutsats av författarna och Folkhälsomyndigheten. I vägledningens nuvarande form är det svårt för en läsare att avgöra vari osäkerheterna i det epidemiologiska underlaget ligger och hur man kan

tänka vid en riskbedömning. När denna tolkning lämnas till beslutsfattare i exempelvis kommuner och privat sektor kan skillnaden i tillämpning bli stor.

Ett exempel på denna otydlighet finns på sidan 10. Strålsäkerhetsmyndighetens bedömning på denna sida om vad som ”starkt avviker från vad som kan anses normalt” finns inte utskriven i vägledningen och man behöver goda kunskaper inom området för att veta att det är 10 gånger över en normal exponering som avses. Med en normal exponering avses enligt Strålsäkerhetsmyndigheten $0,2 \mu\text{T}$, vilket i så fall skulle kunna tolkas som att långvariga exponeringar över $2 \mu\text{T}$ bör undvikas. Denna tolkning gör att det inte ställs särskilt stora krav på hur kraftledning placeras i förhållande till känslig verksamhet, medan andra striktare tolkningar kan leda till begränsningar i hur både känslig verksamhet och kraftledning kan placeras.

Miljönämnden har, efter samråd med Arbets- och miljömedicinska klinikerna i Göteborg och Uppsala, uppfattningen att forskningen om hälsoeffekter av exponering för magnetfält går mot att riskerna bedöms som något mindre allvarliga är tidigare (i början av 00-talet). Detta gör det förståeligt och önskvärt med möjlighet till en mer öppen tolkning av vägledningen kring riskerna med långvarig exponering av lågfrekventa magnetfält. Trots detta anser miljönämnden att vägledningen bör förtydligas med ett klarare ställningstagande för att beslutande aktörers tolkning inte ska bli alltför olika.

Ordförande

Sofia Hedén

Nämndsekreterare

Douglas Truedsson